

TREBALLADORES ELABORANT CARTUTXOS

els cabells de vermell i se'ls menjava les ungles produint-los dolor als dits tot el dia.

L'absorció de la nitroglicerina a través de la pell i de la respiració també els produïa ebrietat, al·lucinacions, estones de confusió i estats d'eufòria.

Per últim dir que les persones que entraven en contacte amb la nitroglicerina estaven més exposades a patir un atac de cor o una mort sobtada, a causa de la dilatació de les artèries.

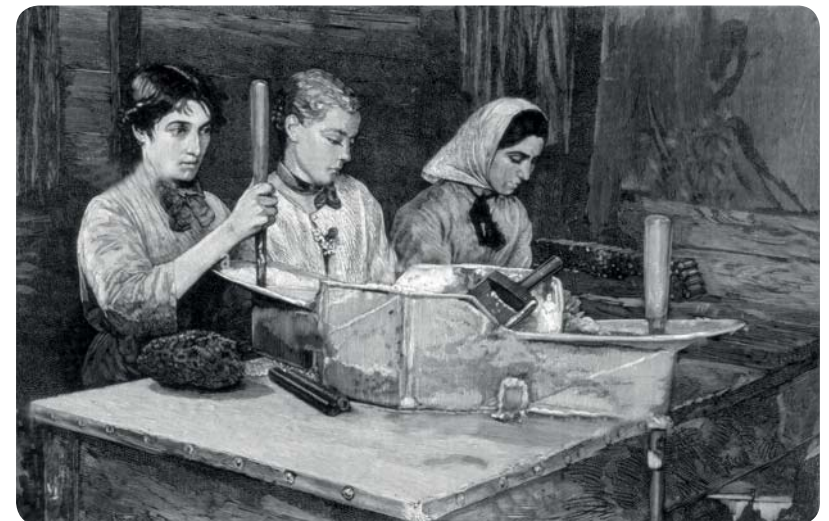
És necessari recordar el nom de totes i cadascuna de les dones que van perdre la vida a la Fàbrica de la Dinamita. No eren dones cèlebres, eren dones treballadores, veïnes de Cabanes, de Vilabertran i de Figueres.

INSTITUT OLIVAR GRAN
DEP. DE CIÈNCIES SOCIALS
MARÇ DE 2022

Homenatge a les dones treballadores de la fàbrica de dinamita de Cabanes (1880-1897)

La fàbrica de Dinamita de Cabanes entra en funcionament l'any 1880 i tanca la seva activitat el 1897.

La fàbrica situada al terme de Cabanes constava de dos tallers de fabricació de la nitroglicerina, dues cabanes de fusta on s'encartutxava la dinamita, un taller destinat al paper parafinat, un polvorí i un total de quatre magatzems per a usos diversos en un terreny de 400 metres quadrats envoltat d'un tancat de canyes.

POLVORÍ

En 17 anys de funcionament, a la Fàbrica de Dinamita es van produir tres grans explosions. El balanç va ser demolidor: 17 víctimes mortals, de les quals 14 són dones i 3 homes. A

la primera explosió (5/3/1888), la més potent i també la més tràgica, 11 víctimes mortals (1 home i 10 dones) i 9 dones ferides de gravetat. La segona explosió es va produir pocs mesos després, (10/10/1888), 4 dones mortes; i a la tercera, (7/6/1894) dues víctimes mortals (dos homes) i un ferit greu.

A la fàbrica de la Dinamita, els homes es dedicaven a l'elaboració de nitroglicerina, a encaixonar, transportar i emmagatzemar els cartutxos, mentre que les dones els elaboraven. Aquesta divisió del treball estava justificada, perquè se suposa que la dona és més curosa i té més

FÀBRICA

Treballaven a peu dret en un espai tancat, sense ventilació o mal ventilat, les barraques estaven mig enterrades. Manipulaven la pols de dinamita sense protecció, sense guants, sense botes ni mascareta, a tot estirar portaven una bata. El material desprenia una olor molt forta. El contacte continuat amb la nitroglicerina els provocava mal de cap, marejos i vòmits. També perdien la gana. A més, els tenia les mans i

traça treballant amb els dits, en tenir les mans més fines. Una dona enrotllava el paper i l'altra dona omplia el tub de paper i el pitjava amb un atacador *borrador* de fusta, semblant a una mà de morter, a continuació, la primera el repassava fent-lo rodar, el pesava, el tancava i l'endreçava.

XEMENEIA